

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 542

van **MARTINE Taelman**

datum: 17 maart 2016

aan **JOKE Schauvliege**

VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Opruiming van drugsafval - Kosten

Fenomenen in verband met drugs berokkenen niet enkel schade aan de druggebruiker zelf, maar ook aan de natuur en in bepaalde gevallen zelfs aan de volksgezondheid. Recentelijk werden in Nederland restanten van drugs aangetroffen in landbouwgewassen. Vorige zomer werden enkele kinderen en hun vader ernstig verbrand aan de onderbenen omdat ze door een toxische plas gefietst waren, ergens in de natuur.

Drugsproductie en meer bepaald het dumpen van de restanten van productieprocessen kunnen voor de mens en natuur een (ecologische) ramp betekenen. Restanten van bijvoorbeeld synthetische drugs, die ontstaan door het proces van clandestiene drugsproductie, worden alsmaar meer in de omgeving teruggevonden. Het betreft grote hoeveelheden chemicaliën en toxische stoffen. Het drugsafval is vaak afkomstig van illegale drugslaboratoria van cannabis en ecstasy die de restanten ergens dumpen. Dat houdt een groot risico in voor het milieu en de gezondheid aangezien de bestanddelen van dergelijke drugs voor mens en milieu zeer schadelijk kunnen zijn.

Het fenomeen doet zich de laatste tijd in België en omstreken steeds vaker voor. Een onderzoek wees uit dat er in 2014 22 gevonden dumpingen zijn, waarbij dus niets bekend is over de niet-ontdekte dumpingen. De teneur is dat dit in stijgende lijn gaat door het feit dat de drugsproductie is toegenomen en dat er meer vanuit Nederland in België wordt gedumpt. De gemeenten aan de Nederlandse grens worden dan ook het meest getroffen.

Een belangrijk aspect van het probleem van drugsdumpingen situeert zich rond het kostenplaatje van de opruiming van dumpingen, zoals de ophaling, opruiming, stockering, verwerking en verbranding van het chemische afval van dumpingen, om nog maar te zwijgen van eventueel noodzakelijke bodemsaneringen. De opruiming gebeurt in België door een erkende afvalverwerker, SGS, met een kost tussen 1000 en 41.000 euro, volgens een studie. Hoewel de meeste deskundigen aangeven dat het vaak kosten voor het gerecht zijn, leidt het toch tot discussies tussen het parket en de gemeente.

Misschien is het raadzaam om een soort van gemeenschappelijke pot samen te stellen waarvan telkens de kosten betaald worden zodat de kosten niet steeds op dezelfde schouders vallen.

Er wordt ook gewag gemaakt dat het gerecht zou achterstaan met betalingen van opruimingskosten aan SGS. Justitie zou momenteel een betalingsachterstand van één jaar hebben.

1. Is de minister op de hoogte van de kosten voor het opruimen van drugsafval in Vlaanderen en is dit in kaart gebracht?
2. Is het waar dat het aantal geregistreerde drugsafvaldumpingen in Vlaanderen werd vastgesteld op 22 in 2014? Wat is het aantal in 2015?
3. In welke gevallen zijn gemeenten verantwoordelijk voor het opruimen van gedumpt drugsafval?
4. Moeten gemeenten het afval opslaan in afwachting van de resultaten van tests? Waarom?
5. Welke kosten hebben Vlaamse gemeenten in de jaren 2014 en 2015 gemaakt voor het opruimen van synthetisch drugsafval en het afval van wietkwekerijen? Zijn er ook grondeigenaren die kosten hebben moeten maken voor drugsafvalopruiming?
6. Deelt de minister de mening dat het ongewenst is dat het opruimen van drugsafval wordt uitgesteld vanwege de hoge kosten?
7. Welke maatregelen neemt de minister om de financiële consequenties van het dumpen van drugsafval voor gemeenten op te vangen?

Deze vraag werd gesteld aan de ministers Jo Vandeurzen (421), Joke Schauvliege (542).

GECOÖRDINEERD ANTWOORD

op vraag nr. 542 van 17 maart 2016

van **MARTINE Taelman**

1. Er is geen overzicht beschikbaar.
2. De OVAM heeft kennis over de voorbije 5 jaar waarin 12 gevallen van dumping (lozing of achterlaten) van drugsafval gemeld zijn. In 2015 was de OVAM actief betrokken in 1 dossier betreffende het achterlaten van drugsafval.
3. De verantwoordelijkheid voor de opruimkosten ligt in principe bij de overtreder. Indien het afval werd achtergelaten op openbaar domein of een eigendom van een gemeente, rust er wel een plicht op deze eigenaar om afvalstoffen niet onbeheerd achter te laten. Indien er sprake is van bodemvervuiling naar aanleiding van het afval, kan de gemeente ook worden aangeduid als saneringsplichtige conform de geldende bodemwetgeving.
4. In bepaalde gevallen kan het noodzakelijk zijn om het achtergelaten drugsafval tijdelijk op te slaan ten behoeve van het gerechtelijk onderzoek. Indien dit het geval is, zal dit in het kader van het onderzoek geregeld worden. Er zijn geen gevallen gekend bij de OVAM waarbij de gemeente zelf de tijdelijke opslag heeft moeten uitvoeren.
5. Er is geen overzicht beschikbaar.
6. Het uitstellen van opruimingswerken omwille van de mogelijke financiële kosten is niet aangewezen.
7. Als maatregel om de financiële kosten te beperken beschikt de OVAM over contracten met erkende bodemsaneringsdeskundigen waarop gratis beroep kan worden gedaan door de gemeenten. De opdracht van deze deskundige is begrensd tot het afleggen van een terreinbezoek waarbij monsters kunnen worden genomen. Bijkomend adviseert en ondersteunt deze deskundige de gemeente in de geldende wetgevingen en in de aanpak voor de opruiming (afval en bodem). Daarnaast beschikt de OVAM over een richtlijnenkader dat de voorwaarden schetst waarbinnen de OVAM kan overgaan tot het ambtshalve verwijderen van afvalstoffen. Dit richtlijnenkader geeft aan in welke gevallen de gemeenten kunnen overgaan tot de verwijdering van het afval en in welke gevallen de OVAM kan overgaan tot het wegnemen van het afval.